

Posudek diplomové práce - oponent

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

Katedra francouzského jazyka a literatury

Autorka diplomové práce: **Pavla Hajná**

Název práce: **Výuka cizímu jazyku v raném věku**

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Silva Machleidtová

Oponent diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka

Pavla Hajná si v diplomové práci vytyčila za cíl "zjistit, zda je rané vyučování cizímu jazyku chápáno jako příprava na jeho osvojování a jestli toto jazykové vzdělávání (...) formuje klíčové postoje vůči jazykům a kulturám". Zvolila si tedy, jak sama správně v práci několikrát opakuje, aktuální a zajímavé téma, které se pokusila uchopit pomocí definování klíčových termínů (jazyk, raný věk, vývoj řeči, bilingvismus aj.), analýzy stavu výuky cizího jazyka v předškolním a raně školním období (primární vzdělávání) a dotazníkového šetření mezi rodiči a učiteli žáků, kteří jsou takto jazykově vzděláváni.

Závěrem autorka konstatuje jistý rozpor či nejednoznačnost v odpovědi na otázku, zda jazykové vzdělávání na této úrovni vede k výše uvedeným cílům. Zde musíme s autorkou souhlasit, neboť jak se lze i v textu několikrát dočíst, celé téma je velmi komplexní a mimo vědecko-pedagogickou stránku věci často obsahuje i politicko-módní, my bychom řekli i komerční, faktory, které ztěžují čistě "vzdělávací" pohled na celou problematiku. Potud tedy s autorkou souhlasíme, dokonce nám je sympatický i její osobně zaujatý styl psaní, ve kterém se jasně odráží její světonázorové ukotvení - je sice pravdou, že těchto subjektivně zabarvených výpovědí by práce tohoto typu neměla obsahovat mnoho, ale na druhou stranu text tak získává na autentičnosti i čtivosti.

Bohužel však práce vykazuje i několik charakteristik, které jí na kvalitě naopak ubírají. Prvním problémem je dle mého přílišná šíře při zkoumání tématu, kdy některé kapitoly (např. o řeči a cizím jazyce, možná i bilingvismu) jsou v textu navíc, či zabírají neadekvátní místo. Dalším problémem je častá neprovázanost jednotlivých odstavců, ve kterých se někdy objevují informace, které již autorka uvedla dříve, nebo se bez upozornění čtenáře mění téma a přechází z jedné myšlenky ve druhou. Nic na tom bohužel nemění ani sympatická snaha o úvodní pasáže kapitol, které mají upozornit na to podstatné v textu, ani často v textu prosvítající snaha vztahovat uvedené informace k tématu rané výuky jazyků - tento deklarovaný vztah přesto čtenář těžko odhaluje a někdy se mu to i přes snahu a domýšlení toho, co asi chtěla autorka říci a proč, nepodaří.

Problémem formálním je pak vložení všech dotazníků do korpusu práce, vhodnější by bylo jejich naskenování a uložení na elektronickou přílohu ve formě CD.

Celkově práci hodnotím jako zajímavou, v posledních třech kapitolách pravdivě rekapitulující téma rané výuky cizího jazyka, obsahující správné teze a obecně platné myšlenky. I přes výše uvedené nedostatky ji tedy doporučuji k obhajobě. Při ní bych s autorkou rád pohovořil o konkrétních návrzích na organizaci jazykové propedeutiky (aktivity, didaktické postupy), případně o nározech Komenského na výuku jazyka obecně, samozřejmě se zaměřením na věkovou skupinu, která je předmětem zkoumání Pavly Hajné.

Dne 16.5.2012

Mgr. Tomáš Klinka